

Petitie

voor de

Erkenning

van de

Vlaamse Gebarentaal

Aan de voorzitter van het Vlaams Parlement,
Aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers,

Geachte voorzitter,
Geachte volksvertegenwoordiger,

In dit verzoekschrift pleiten wij voor de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal (VGT). Voor één op duizend Vlamingen is de Vlaamse Gebarentaal de moedertaal of de eerste taal. Door het ontbreken van een wettelijke status van deze taal worden de Vlaamse Doven regelmatig geconfronteerd met onnodige problemen en zelfs discriminatie.

Concreet vragen wij het volgende:

- *Erkennen* van de Vlaamse Gebarentaal als eerste taal van de Vlaamse Doven.
- *Structureel overleggen* van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement met de Vlaamse Doven-gemeenschap en andere betrokken partijen over de *praktische gevolgen* van deze erkenning.
- Stimuleren en uitbouwen van het *taalkundig onderzoek* naar de Vlaamse Gebarentaal.
- Toelaten dat *VGT op VRT* een mogelijkheid wordt, in navolging van onder andere de RTBF, de BBC en de NOS.

U bent in het Vlaams Parlement ondertussen vertrouwd geraakt met de Vlaamse Gebarentaal. In Vlaanderen hebben we namelijk met Helga Stevens een Dove volksvertegenwoordiger die een ambassadeur is van de Vlaamse Dovengemeenschap.

We hopen dat u onze voorstellen ernstig in overweging wilt nemen. Wij zijn dan ook bereid om hierover in het parlement verdere toelichting te verschaffen.

Met de meeste hoogachting,

De ondertekenaars

Bijlage: informatie over de geschiedenis en status van de Vlaamse Gebarentaal.

Bijlage: een lijst met alle ondertekenaars van deze petitie.

Gelieve niets zelfte versturen naar het Vlaams Parlement. De handtekeningen mag u bezorgen aan *Maartje De Meulder, Petitie Erkenning VGT, Haantjeslei 134, B-2018 Antwerpen*. Wij sturen daarna in één keer deze brief en alle handtekeningen op. Hartelijk dank voor uw steun en moeite!

<http://www.doofactiefrent.be/petitie/>

Wat is Vlaamse Gebarentaal?

Gebarentalen zijn in de loop der eeuwen ontstaan door onderlinge contacten tussen Doven. Ze werden dus niet op een gegeven moment in de geschiedenis uitgevonden. Net zoals gesproken talen zijn ze spontaan gegroeid. Er bestaat ook niet één universele gebarentaal, maar er zijn vele verschillende gebarentalen: de Franse, de Amerikaanse, de Britse, de Nederlandse, de Duitse, de Italiaanse, de Waalse,... en ook de Vlaamse Gebarentaal.

De *Vlaamse Gebarentaal* (afgekort *VGT*) is de gebarentaal die door de Vlaamse Doven wordt gebruikt. Gebarentalen zijn trouwens niet afgeleid van de gesproken talen die in hetzelfde land gebruikt worden. De Vlaamse Gebarentaal is dus niet gebaseerd op het Nederlands. Ze is een onafhankelijke, échte, volwaardige taal.

Is VGT een echte taal?

Lange tijd werden gebarentalen onderdrukt en beschouwde men ze zelfs niet als echte talen. De Amerikaanse taalkundige *William J. Stokoe* maakte hier in 1960 een einde aan. Zijn baanbrekend onderzoek toonde aan dat de *Amerikaanse Gebarentaal* (ASL) een volwaardige taal is met een eigen grammatica, waarin over alles gecommuniceerd kan worden. Verder onderzoek volgde — ook op Europees vlak — en er kwam meer en meer belangstelling en waardering voor gebarentalen.

Net zoals elke (gebaren)taal is ook de Vlaamse Gebarentaal een levende taal, met een eigen grammatica en uitgebreide gebarenschat.

Wie gebruikt VGT?

Voor zo'n zesduizend Vlamingen is de Vlaamse Gebarentaal de belangrijkste taal in hun leven. Kinderen van Dove ouders hebben de Vlaamse Gebarentaal als moedertaal en bij vele Dove en slechthorende kinderen wordt het tijdens de schooljaren hun eerste taal. Het is de enige taal waarin informatie voor hen écht volledig toegankelijk is.

De Vlaamse Gebarentaal wordt daarnaast ook gebruikt door vele horende Vlamingen: ouders van Dove kinderen, andere familieleden, vrienden, collega's, tolken, leerkrachten,...

Waarom erkenning?

Om mee te draaien in de 'horende' wereld, is een goede kennis van het Nederlands noodzakelijk. Vele horenden én doven zien het Nederlands daardoor echter als superieur ten opzichte van de Vlaamse Gebarentaal, die ze maar een minderwaardig hulpmiddel vinden. Het gebrek aan erkenning is

niet alleen een slag in het gezicht van elke Dove. Het vormt ook een aanzienlijke rem op de ontwikkeling en emancipatie van de Dovengemeenschap en op de ontwikkeling van elk Doof individu.

Wat is erkenning?

Wij vragen een volwaardige erkenning van de VGT, als eerste taal van de Vlaamse Doven. We vragen ook dat het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering, na overleg met de Vlaamse Dovengemeenschap en andere betrokken partijen, aan deze erkenning een nadere invulling geven voor alle aangelegenheden binnen hun bevoegdheden.

Erkenning moet de Vlaamse Gebarentaal voor haar gebruikers in Vlaanderen een evenwaardige plaats geven naast het Nederlands. VGT is namelijk een cruciaal element in de ontwikkelingsmogelijkheden van een aanzienlijke groep Vlamingen. Bovendien zal de erkenning gevolgen hebben voor het gebruik van de taal in het onderwijs, in het maatschappelijke leven, op de werkvloer, in de media enzovoort.

De Vlaamse Dovengemeenschap voert dus momenteel haar eigen ontvoogdingsstrijd.

Hoe is de situatie in het buitenland?

Er zijn wereldwijd maar een klein aantal landen waar de nationale gebarentaal erkend is als taal. Enkele voorbeelden zijn Finland, Portugal, Slovaakije, Zuid-Afrika, Nieuw-Zeeland, Oeganda, IJsland, en de facto in het Verenigd Koninkrijk. De eerste drie landen erkennen hun gebarentaal zelfs in de grondwet. *Opmerkelijk is dat in 2003 ook de Waalse Gebarentaal erkend werd!*

De wijze van erkenning van de nationale of regionale gebarentaal is zeer sterk afhankelijk van de wetgeving in elk land. De uitgebreide Belgische taalwetgeving en het Waalse voorbeeld maken dit voor Vlaanderen gemakkelijker dan in vele andere landen, zoals bijvoorbeeld Nederland.

Dove doven?

In deze tekst spreken we soms over *Doven* en elders *Over doven*. Er is wel degelijk een verschil. Kort gezegd is iemand met een bepaald gehoorverlies *doof*, terwijl iemand *Doof* is als die zich identificeert met de taal en cultuur van de Dovengemeenschap en dus een gebarentaal gebruikt.

Meer info over Vlaamse Gebarentaal?

De *Federatie van Vlaamse Dovenorganisaties* geeft cursussen VGT en informatie over gebarentalen, zie <http://www.fevlado.be/>. Een *digitaal woordenboek VGT* kan je vinden op <http://gebaren.ugent.be/>.

Petitie voor de Erkenning van de Vlaamse Gebarentaal

<i>naam en voornaam</i>	<i>adres en woonplaats in België</i>	<i>handtekening</i>
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

Gelieve uw handtekeningen voor 31 december 2004 te bezorgen aan Maartje De Meulder, Petitie Erkenning VGT, Haantjeslei 134, B-2018 Antwerpen. Wij sturen dan alles samen op. We hebben 15.000 handtekeningen nodig. Ook buitenlanders die in België wonen, mogen deze petitie tekenen. Niet alle lijnen hierboven moeten ingevuld zijn; elke handtekening telt. Op de webstek <http://www.doofactiefrent.be/petitie/> staat een leeg blad om af te printen, samen met de volledige petitie in het Nederlands en in Vlaamse Gebarentaal.

Petitie voor de Erkenning van de Vlaamse Gebarentaal

<i>naam en voornaam</i>	<i>adres en woonplaats in België</i>	<i>handtekening</i>
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

Gelieve uw handtekeningen voor 31 december 2004 te bezorgen aan Maartje De Meulder, Petitie Erkenning VGT, Haantjeslei 134, B-2018 Antwerpen. Wij sturen dan alles samen op. We hebben 15.000 handtekeningen nodig. Ook buitenlanders die in België wonen, mogen deze petitie tekenen. Niet alle lijnen hierboven moeten ingevuld zijn; elke handtekening telt. Op de webstek <http://www.doofactiefrent.be/petitie/> staat een leeg blad om af te printen, samen met de volledige petitie in het Nederlands en in Vlaamse Gebarentaal.